

Република Србија
Општина Црна Трава
Комисија за израду нацрта статута
општине Црна Трава
Број: 06-188/2018-01
Датум: 10.12.2018. године
Црна Трава

ОПШТИНСКА УПРАВА ЦРНА ТРАВА			
Примљено:	Број	Предлог	Бројност
10.12.2018	02	110-6/2018	

ОПШТИНСКОМ ВЕЋУ ОПШТИНЕ ЦРНА ТРАВА

Предмет: достава нацрта статута општине Црна Трава са предлозима представника заинтересоване јавности и ставовима Комисије поводом сваког од њих

Комисија за израду нацрта Статута општине Црна Трава образована Одлуком Скупштине општине Црна Трава о приступању доношењу новог статута општине Црна Трава, број 06-188/2018-01 од 19.09.2018. године израдила је нацрт статута општине Црна Трава. Нацрт статута је истакнут на званичној интернет презентацији општине Црна Трава у периоду од 22.11. до 07.12.2018. године са позивом свим заинтересованим лицима да доставе своје предлоге, сугестије и мишљења на нацрт статута. Дана 10.12.2018. године у сали Дома културе одржана је јавна расправа поводом предметног нацрта статута. На самој јавној расправи, као у периоду пре тога, од објављивања нацрта па до дана одржавања јавне расправе, дати су следећи предлози, сугестије, мишљења, постављена питања исл:

1. Члан 3. нацрта Статута садржи попис насељених места из којих се састоји територија општине Црна Трава са катастарским општинама којима припадају. Према Закону о територијалној организацији Републике Србије територију општине Црна Трава чини 25 насељених места.

Предлог упућен на самој јавној расправи јесте да се из насеља Рајчетине, као посебно, издвоји насеље Друсуници.

Став Комисије: Комисија је мишљења да нема реалних потреба за формирање нових насељених места, те предлаже Општинском већу да текст овог члана остане као у Нацрту.

2. Члан 6. нацрта Статута: „На територији Општине у службеној употреби је српски језик и ћирилично писмо“.

Дат је предлог да „уколико Општина Црна Трава има намеру да у некој будућности привуче и неког страног инвеститора, неопходно је да као службено писмо има и латиницу, посебно што се е-маил адресе и даље не могу регистровати на ћирилици“.

Став Комисије: Члан 10. Устава Републике Србије прописује да су у РС у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо, као и да се службена употреба других језика и писама уређује законом, на основу Устава. Употребу латиничног писма уређује Закон о службеној употреби језика и писама („Службени гласник РС“, број 45/91 ... 48/2018), у коме се у члану 1. став 2. прописује да је у РС у службеној употреби ћирилично писмо, а латинично на начин утврђен

овим законом. Члан 4. истог закона наводи да орган, организација и други субјект може свој назив, фирму или други јавни натпис да испише, поред ћириличног, и латиничним писмом, те да у фирми предузећа, установе и другог правног лица, односно радње или другог облика обављања делатности део који се користи као знак, може се исписивати само латиничним писмом. У члану 5. истог Закона прописано је да се латиницом исписују саобраћајни знаци и путни правци на међународним и магистралним путевима, називи места и други географски називи, а да се поред ћириличног, и латиничним писмом могу исписивати саобраћајни знаци и путни правци на другим путевима, називи улица и тргова и други јавни натписи. И на крају, у члану 10. истог Закона прописано је да кад се у складу са одредбама овог Закона текст исписује и латиничним писмом, исти се исписује после текста на ћириличком писму, испод или десно од њега.

Такође, истим Законом уређена је и службена употреба језика и писама националних мањина (који такође може бити латиница) и у члану 11. став 2. наводи се, између осталог, да се језик и писмо националне мањине уводи ако проценат те националне мањине у укупном броју становника на њеној територији достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва. Како то није случај са општином Црна Трава, нема основа за увођење језика и писма националне мањине.

С друге стране, комуникација са потенцијалним инвеститором вршиће се уз превођење докумената на одговарајући језик, јер странцу текст исписан латиничним писмом, уколико је написан на српском језику, не значи ништа.

У складу са напред наведеним, Општина Црна Трава, као нити једна друга локална самоуправа, нема могућности да ван случајева прописаних Уставом и законом, уводи у службену употребу други језик и писмо, те Комисија предлаже Општинском већу да члан 6. остане као у нацрту статута.

3. Члан 15. став 1. тачка 8. нацрта Статута: „Општина, преко својих органа, у складу са Уставом и законом стара се о заштити животне средине, заштити од елементарних и других непогода, заштити културних добара од значаја за Општину“.

Предлог изнет на јавној расправи је да се ова тачка допуни тако да буде додато да Општина „доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно локалне акционе и санационе планове, у складу са стратешким документима и интересима и специфичностима Општине и утврђује посебну накнаду за заштиту и унапређење животне средине“.

Став Комисије: С обзиром да је у 40. став 1. тачка 29. наведено да је у надлежности Скупштине општине Црна Трава доношење „програма коришћења и заштите природних вредности и програма заштите животне средине, односно локалних акционих и санационих планова, у складу са стратешким документима и интересима и специфичностима Општине и утврђивање посебне накнаде за заштиту и унапређење животне средине“, Комисија сматра да нема потребе да се исте одредбе дуплирају, те предлаже Општинском већу да текст овог члана остане као у Нацрту.

4. Члан 19. нацрта Статута: „Сви приходи Општине су општи приход буџета и могу се користити за било коју намену, осим оних прихода чији је наменски карактер утврђен законом“.

Питање са јавне расправе је гласило: „Шта се подразумева под „приходима чији је наменски карактер утврђен законом“?“

Одговор Комисије: Поједини закони (као нпр. Закон о безбедности саобраћаја на путевима) прописују да се одређена средства наплаћена по неком основу (нпр. за прекрашаје по Закону о безбедности саобраћаја) могу користити за тачно одређене намене (у конкретном примеру: за поправљање саобраћајне инфраструктуре, техничко опремање јединица саобраћајне полиције исл - члан 18. и 19. Закона о безбедности саобраћаја на путевима). Тим средствима је законом утврђен наменски карактер и могу се користити само за прописане сврхе, док се остали приходи, за које закон не утврђује посебну намену могу користити за било коју намену.

5. Члан 43. став 4. нацрта Статута: „Седницама Скупштине општине могу присуствовати представници средстава јавног информисања, овлашћени представници предлагача, као и друга заинтересована лица, у складу са пословником Скупштине општине.“

Предлог достављен путем мејла и поновљен на јавној расправи: „Сматрам да је потребно ближе дефинисати реченицу: „Седницама Скупштине могу присуствовати представници информисања, овлашћени представници предлагача, као и друга заинтересована лица“. Сматрам да је потребно дефинисати тај појам „друга заинтересована лица“. Да ли седницама могу присуствовати обични грађани? Уколико могу, потребно је то јасно дефинисати у Члану 43. Уколико не могу, такође навести у Члану 43, из ког разлога грађани не могу присуствовати седницама Скупштине општине“.

Став Комисије: Неспорно је да термин „друга заинтересована лица“ обухвата и сваког заинтересованог грађанина и то је термин који је устаљен, а као што је и у члану 43. став 4. нацрта Статута предвиђено то је материја која ће се ближе уредити пословником Скупштине општине Црна Трава. У складу са напред наведеним, Комисија предлаже Општинском већу да текст овог члана остане као у Нацрту.

6. Члан 45. нацрта Статута: „Радно тело може организовати јавно слушање о предлозима одлука и других прописа о којима одлучује Скупштина општине.“

Организовање и спровођење јавног слушања, као и обавештавање председника Скупштине општине и јавности о изнетим мишљењима и ставовима на јавном слушању, ближе се уређују Пословником Скупштине општине“.

Питање: Да ли термин „може организовати“ значи и да не мора?

Став Комисије: Сама формулација, коју користи и законодавац у члану 36. став 4. Закона о локалној самоуправи, подразумева овлашћење радног тела да само одлучи, када процени да за то постоји потреба, да организује јавно слушање. Јавно слушање, као нови институт, уведен последњим изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, спроводи се ради прибављања обавештења, информација и стручних мишљења о предлогу општег акта који је у скупштинској процедури, ради разјашњења питања значајних за припрему предлога општег акта или другог питања које је у надлежности сталног радног тела, као и ради праћења спровођења и примене важећег општег акта. Из наведеног произлази да радно тело може, али и да не мора организовати јавна слушања. У сваком случају, као што је то у члану 45. став 2. нацрта Статута прописано, организовање и спровођење јавног слушања, као и обавештавање председника Скупштине општине и јавности о изнетим мишљењима и ставовима на јавном слушању, ближе ће се уредити Пословником Скупштине општине.

7. Члан 47. став 1. нацрта статута уређује надлежности Савета за праћење примене Етичког кодекса.

У нацрту је дато 8. тачака, а *дат је предлог и путем мејла и на самој јавној расправи да се после тачке 8. дода тачка 9. која би гласила: „О информацијама које прикупи, а које се односе на понашање функционера у вези са Етичким кодексом, Савет за праћење и примене Етичког кодекса, сачињава извештај и исти ће бити транспарентан на увид грађанима на сајту Општине Црна Трава“.*

Став Комисије: Комисија сматра да је овај предлог оправдан и предлаже Општинском већу да у члану 47. став 1. статута тачка 8. постане тачка 9, а да тачка 8 гласи: „Сачињава извештај о информацијама које прикупи, а које се односе на понашање функционера у вези са Етичким кодексом и исти објављује на сајт Општине Црна Трава“.

8. Члан 47. став 2. нацрта статута: „Чланови Савета не могу бити одборници нити изабрана, постављена и именована лица у Општини“.

Предлог упућен путем мејла: „Поред правила да чланови Савета не могу бити одборници, нити изабрана, постављена и именована лица у Општини, потребно је навести да чланови Савета не могу и не смеју бити активисти, симпатизери, нити чланови ни једне политичке партије“.

Став Комисије: С обзиром да у Републици Србији тренутно постоји 119 регистрованих политичких партија, сама процедура провере чланства предложених кандидата за чланове Савета за праћење примене Етичког кодекса била би изузетно дуга, док би и сами резултати провере били врло упитни. С друге стране, немогуће је утврдити да ли је неко симпатизер, односно активиста политичке партије или није. Мишљење Комисије је да, уколико се за чланове Савета бирају лица са личним интегритетом, њихово страначко опредељење и симпатије неће утицати на савестан и квалитетан рад, те предлаже Општинском већу да текст овог члана остане као у Нацрту.

9. Члан 95. став 5. нацрта Статута: „Поступак и процедура спровођења грађанске иницијативе уређује се посебном одлуком Скупштине општине“.

Питање постављено на јавној расправи: Зашто да се поступак грађанске иницијативе уређује посебном скупштинском одлуком, када је иста предвиђена и Уставом и Законом о локалној самоуправи?

Одговор Комисије: Одредбе Устава и Закона о локалној самоуправи које се односе на грађанску иницијативу малобројне су и дају само правни оквир њиховог уређења. Сврха локалне скупштинске одлуке о овој материји јесте да се кроз њу детаљно и прецизно и у складу са специфичностима сваке локалне самоуправе, уреде услови, начин и поступак спровођења грађанске иницијативе, у оквиру граница постављених вишим правним актима, као што су Устав и закони. То је суштина и осталих локалних скупштинских аката, да се у границама постављеним статутом и вишим правним актима одређена материја ближе и детаљно уреди, да сам статут не би био преобиман и непрегледан.

Питање: У ком року ће Скупштина донети овај акт?

Одговор Комисије: Чланом 155. нацрта статута прописано је да ће одлуке на основу овог статута бити донете у року од 6 месеци од дана ступања статута на снагу.

10. Члан 102. став 4. нацрта Статута: „Општинска управа је дужна да грађанима пружи стручну помоћ у формулисању петиције, као и да им пружи потребне податке и обавештења од значаја за формулисање образложеног захтева, односно предлога садржаних у петицији“.

Питање: Због чега није предвиђена обавеза Општинске управе да стручну помоћ пружи и приликом формулисања захтева збора грађана и предлога садржаног у грађанској иницијативи“?

Одговор Комисије: Обавеза Општинске управе да пружи стручну помоћ у формулисању предлога и захтева предвиђена је у нацрту статута и када је у питању грађанска иницијатива (члан 95. став 2. нацрта Статута) и када је у питању збор грађана (члан 98. став 6. нацрта Статута) и када је у питању петиција грађана (члан 102. став 4. нацрта Статута).

11. Члан 107. нацрта статута: „Органи Општине могу консултовати грађане о питањима из своје надлежности.

Консултације из става 1. овог члана врше се путем јавне анкете“.

Предлог: „У овом члану наводите да Органи општине могу консултовати грађане о питањима из своје надлежности. Захтевам да реч МОГУ замените речју, МОРАЈУ, или фразом „потребно је да консултују грађане“. Сматрам да је путем јавне анкете потребно консултовати грађане о свим питањима из општинске надлежности“.

Став Комисије: Ова материја није дефинисана ниједним прописом, али је њена примена пожељна, те је и предложена у нацрту статута. Што се тиче ширине њене примене, предлог Комисије Општинском већу јесте да остане предложена верзија (дакле, да општина може консултовати грађане, али и не мора) из разлога што су изменама и допунама Закона о локалној самоуправи предвиђене ситуације у којима се обавезно спроводи јавна расправа на којима грађани могу узети учешће и давати своје предлоге. Углавном су то најзначајни одлуке и питања. Такође, локалне самоуправе су у могућности да својим посебним одлукама предвиде обавезну јавну расправу и за доношење неких других одлука. С друге стране, члан 67. Закона о локалној самоуправи прописује и грађанску иницијативу, због грађана и референдум, као облике непосредне самоуправе. С обзиром на све законом дате могућности учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе, став је Комисије да није сврсисходно да локалне самоуправе обавезују себе да спровode јавне анкете, поготово кад се ради о мање важним одлукама. Ако локална самоуправа процени да је одређена одлука од веће важности за становништво, има могућност да се консултује са грађанима.

12. Члан 112. став 1. нацрта статута: „Јавна расправа може се спровести у поступку доношења других општих аката из надлежности Скупштине општине, на основу захтева предлагача општег акта, једне трећине одборника или предлога 100 грађана“

Предлог 1: „С обзиром да Општина Црна Трава по последњем попису из 2011 године има 1663 становника, од којих многи немају право да гласају јер су малолетни, сматрам да је потребно да у статуту у овом члану 112. промените број грађана који који могу поднети предлог, и та се тај број са 100 промени на 20“.

Став Комисије: С обзиром да је чланом 68. став 5. Закона о локалној самоуправи прописано да је ради спровођења јавне расправе, потребно да предлог грађана својим потписом подржи **најмање 100** грађана са бирачким правом на територији општине, то не постоје законске могућности за прихватање овог предлога, односно таква одредба би била незаконита, тј. несагласна са законом као вишим правним актом. Иста је ситуација и са чланом 100. став 3. нацрта статута у коме је прописано да је скупштина општине дужна да распише референдум о питању из своје надлежности на захтев 10% грађана са бирачким правом на територији

општине. Број од 10% бирача не може се смањивати јер је чланом 70. став 2. Закона о локалној самоуправи прописано да предлог мора поднети најмање 10% бирача.

Предлог 2. Чланом 1. нацрта статута прописано је да се овим статутом уређује, између осталог, и „спровођење поступка јавне расправе приликом припреме општинских аката утврђених овим статутом“, те да локална самоуправа има могућност и да мимо статута донесе посебну одлуку којом би се предвидео мањи број грађана за подношење предлога за спровођење јавне расправе.

Одговор Комисије: У члану 1. нацрта статута је, на самом почетку прописано да се „статутом, у складу са законом, уређује ...“, те нема никакве дилеме да прописивање мањег броја људи од законом дефинисанх 100 за подношење предлога за спровођење јавне расправе, било самим статутом било посебном одлуком, не би био у складу са Законом о локалној самоуправи.

13. Члан 114. нацрта статута: „Орган надлежан за утврђивање предлога акта о којем је спроведена јавна расправа, дужан је да приликом утврђивања предлога акта води рачуна о сугестијама и предлозима датим у јавној расправи“.

Питање: Шта значи „орган надлежан за утврђивање предлога акта“?

Одговор Комисије: Чланом 46. тачка 1. Закона о локалној самоуправи прописано је да Општинско веће предлаже статут, буџет и друге одлуке и акте које доноси скупштина. Дакле, орган надлежан да утврди предлог статута општине Црна Трава јесте Општинско веће општине Црна Трава, коме ће нацрт са свим предлозима и сугестијама изнетим на јавној расправи, са ставовима Комисије која је израдила нацрт статута и спроводи јавну расправу, бити достављен. Након утврђивања предлога статута од стране Општинског већа исти ће бити достављен Министарству државне управе и локалне самоуправе на сагласност, а по достављању сагласности или након истека месец дана без одговора, приступиће се доношењу статута од стране Скупштине општине Црна Трава. Јавну расправу у поступку доношења статута спроводи Комисија образована од стране Скупштине општине, док ће јавну расправу поводом неког другог питања спроводити други орган или тело, зависно од акта о коме се спроводи јавна расправа.

14. Члан 135. нацрта статута: „Органи Општине могу сарађивати са удружењима, хуманитарним и другим организацијама, у интересу Општине и њених грађана“.

Предлог: Предложено је да се додају и невладине организације.

Став Комисије: С обзиром да термин „друге организације“, као шири појам, обухвата и невладине организације, Комисија сматра да нема потребе невладине организације посебно наводити, те предлаже Општинском већу да да текст овог члана остане као у Нацрту.

15. Члан 140. став 1. нацрта статута: „Општина може установити локалног омбудсмана“.

Предлог: Предложено је да се уместо речи „може“ употреби реч „мора“, односно да сама ова одредба гласи: „Општина мора установити локалног омбудсмана“.

Став Комисије: Чланом 97. Закона о локалној самоуправи прописано је да се у јединици локалне самоуправе **може** установити локални омбудсман, као и да две или више јединица локалне самоуправе установе заједничког омбудсмана. Надлежност, овлашћења исл уређује се статутом и другим општим актом. С обзиром да Закон не предвиђа установљење локалног омбудсмана као обавезу, већ као могућност, предлог је да текст члана 140. Статута остане исти, имајући у виду и ограничене могућности запошљавања кроз прибављање сагласности Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних

средстава, као и мало интересовање високо образованих кадрова за заснивање радног односа у Црној Трави (с обзиром да се за локалног омбудсмана бира лице са завршеним правним факултетом, вишегодишњим радним искуством у струци, искуством у области заштите људских и мањинских права исл).

16. Члан 156. нацрта статута: „Скупштина општине донеће План развоја Општине најкасније до 1.1.2021. године“.

Питање: Због чега је предвиђен толико далеки датум, када је рок за доношење осталих одлука на основу овог статута 6 месеци од ступања статута на снагу?

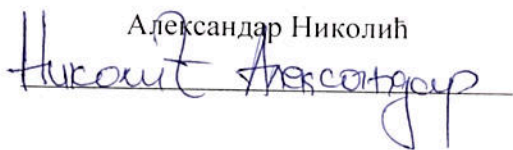
Одговор Комисије: Чланом 53. став 2. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, број 30/2018) прописано је да ће се планови развоја локалне власти донети најкасније до 01. јануара 2021. године, тако да је тај датум и статутом предвиђен као крајњи датум, што не значи да план развоја неће бити донет раније.

17. Један предлог пристигао путем мејла гласи: „*Не знам да ли има неке ставке у статуту о уништавању путева од стране разних предузећа или лопова који извлаче дрва. Предлажем да се изврши анализа, на основу категорије и квалитета пута, о максималној тежини камиона који могу да пролазе и да се знак обавештења стави у Црној Трави и Предејану, те би полиција могла несметано да искључи из саобраћаја и не дозволи улаз на тај пут. Конкретно мислим на пут Предејане - Црна Трава који су шумокрадице уништили*“.

Одговор Комисије: Члан 15. став 1. тачка 3. нацрта статута прописује да се Општина, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, стара о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу некатегорисаних и општинских путева, као и улица и других јавних објеката од општинског значаја. Такође, чланом 40. тачка 19. нацрта статута предвиђа се да Скупштина општине, у складу са законом, уређује услове и начин обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности, оснива јавна предузећа за обављање комуналне делатности, односно поверава обављање тих делатности друштву капитала или предузетнику, прописује опште услове одржавања комуналног реда и мере за њихово спровођење; Чланом 2. став 3. тачка 10. Закона о комуналним делатностима прописано је да у комуналне делатности спада и одржавање улица и путева. Што се тиче саме заштите путева од уништавања и оштећења, то није материја која се уређује статутом, већ је иста предмет регулисања осталим прописима, пре свега Законом о путевима и локалним одлукама донетим на основу закона и статута, а њих спроводе надлежни органи, службе и инспекције (јавна предузећа као управљачи пута, републички и локални органи надлежни за послове саобраћаја, односно републичке и локалне инспекције за путеве).

КОМИСИЈА ЗА ИЗРАДУ НАЦРТА СТАТУТА
ОПШТИНЕ ЦРНА ТРАВА

Александар Николић

Иван Синадиновић

